

TANTÁRGYI TEMATIKA

Latin nyelv 1.

Tantárgy neve: <i>Latin nyelv 1.</i>	Tantárgy Neptun-kódja: Nappali: AJJOT290N1 Tárgyfelelős intézet: <i>Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet, Jogtörténeti Tanszék</i> Tantárgyelem: <i>kötelező</i>		
Tárgyfelelős: <i>Dr. Petrasovszky Anna, egyetemi docens</i>			
Közreműködő oktató(k): <i>név, beosztás</i>			
Javasolt félév: <i>1. őszi félév</i>	Előfeltétel: -		
Óraszám/hét: <i>heti 1 óra gyakorlat</i>	Számonkérés módja: <i>aláírás és gyakorlati jegy</i>		
Kreditpont: <i>2</i>	Munkarend: <i>nappali</i>		
<p>Tantárgy feladata és célja: <i>A latin nyelv kötelezően oktatott szaknyelv, melynek célja, hogy a hallgatók a képzési idő végére olyan ismeretekre tegyenek szert, aminek birtokában önállóan is képesek eligazodni a modern európai – kontinentális és angolszász – jogi kultúra latin gyökerű nyelvi világában. A grammatikai és speciális lexikai ismeretek elsajátításán túl a hallgatót hozzásegíti olyan készségek kifejlesztéséhez, melyek elengedhetetlenek a jogi szaknyelvvvel összefüggő magasabb szintű fogalmi-logikai gondolkodás megismeréséhez, tökéletesítéséhez. Ezzel párhuzamosan segítséget nyújt a római jog, az egyetemes, valamint a magyar állam- és jogtörténet alapvető fogalmi készletének, fontosabb latin nyelvű forrásainak megismeréséhez, az egyes jogágakhoz tartozó jogi szakkifejezések, jogelvek bemutatásához.</i></p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás: T5,T13,T14,</i> <i>képesség: K2, K4,K9,K10,K16,K28,</i> <i>attitűd: A2, A3, A4, A5,</i> <i>autonómia és felelősség: F3,F5,</i></p>			
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30%;">Előadás:</td> <td> <p>Gyakorlat:</p> <p>1. <i>Tantárggyal kapcsolatos információk, A latin kiejtés és helyesírás (Lectio prima) A latin nyelv szerepe a kontinentális és angolszász jogrendszerekben</i></p> <p>2. <i>Grammatikai kifejezések (Lectio secunda), A latin nyelvű jogforrások jellegzetességei (klasszikus és vulgáris latinság)</i></p> <p>3. <i>A névszóragozás rendszere (declinatio), a főnév szótári alakja, a főnevek declinatiói, I. declinatio, praepositívók használata, a latin mondatszerkezet, a birtokos szerkezet, (a birtokos eset használata (genitivus possessivus, genitivus qualitatis) (Lectio tertia), A római jog latin terminológiája általában</i></p> <p>4. <i>Az igeragozás rendszere (coniugatio), az igék szótári</i></p> </td> </tr> </table>		Előadás:	<p>Gyakorlat:</p> <p>1. <i>Tantárggyal kapcsolatos információk, A latin kiejtés és helyesírás (Lectio prima) A latin nyelv szerepe a kontinentális és angolszász jogrendszerekben</i></p> <p>2. <i>Grammatikai kifejezések (Lectio secunda), A latin nyelvű jogforrások jellegzetességei (klasszikus és vulgáris latinság)</i></p> <p>3. <i>A névszóragozás rendszere (declinatio), a főnév szótári alakja, a főnevek declinatiói, I. declinatio, praepositívók használata, a latin mondatszerkezet, a birtokos szerkezet, (a birtokos eset használata (genitivus possessivus, genitivus qualitatis) (Lectio tertia), A római jog latin terminológiája általában</i></p> <p>4. <i>Az igeragozás rendszere (coniugatio), az igék szótári</i></p>
Előadás:	<p>Gyakorlat:</p> <p>1. <i>Tantárggyal kapcsolatos információk, A latin kiejtés és helyesírás (Lectio prima) A latin nyelv szerepe a kontinentális és angolszász jogrendszerekben</i></p> <p>2. <i>Grammatikai kifejezések (Lectio secunda), A latin nyelvű jogforrások jellegzetességei (klasszikus és vulgáris latinság)</i></p> <p>3. <i>A névszóragozás rendszere (declinatio), a főnév szótári alakja, a főnevek declinatiói, I. declinatio, praepositívók használata, a latin mondatszerkezet, a birtokos szerkezet, (a birtokos eset használata (genitivus possessivus, genitivus qualitatis) (Lectio tertia), A római jog latin terminológiája általában</i></p> <p>4. <i>Az igeragozás rendszere (coniugatio), az igék szótári</i></p>		

	<p><i>alakja, az ige infinitivusza, (Lectio quarta) Az ókori Róma társadalmával és államszervezetével kapcsolatos jogi szakkifejezések és azok továbbélései</i></p> <p><i>5. A II. declinációba tartozó főnevek ragozása, (Lectio quinta), Alkotmánytörténeti intézmények gyökerei a latin nyelvben</i></p> <p><i>6. Az I. és II. declinatio szerint ragozandó névszók általában (melléknevek, birtokos névmások, sorszámnevek), Az I. és II. declinációba tartozó melléknevek és ragozásuk, (Lectio sexta), A római normarendszerrel kapcsolatos kifejezések és azok továbbélései</i></p> <p><i>7. A birtokos névmások, Jelzős szerkezetek egyeztetése (Lectio sexta) A római jog eljárásjogi kifejezései és azok továbbélései</i></p> <p><i>8. zárthelyi dolgozat (az 1-7. pontokban megadott tematikákból)</i></p> <p><i>9. III. declinációs főnevek rendszere, a mássalhangzós tövűek ragozása (Lectio sexta) A</i></p> <p><i>10. A III. declinációba tartozó i-tövű főnevek jellegzetességei Jelzős szerkezetek képzése és ragozásuk, A magyar alkotmánytörténetben használt bírósági rendszerrel kapcsolatos kifejezések</i></p> <p><i>11. A szenvedő igeszemlélet, Az igék indicativus praesens imperfectum passivi alakjai A magyar alkotmánytörténetben használt törvényhozással kapcsolatos kifejezések</i></p> <p><i>12. A szenvedő mondatszerkezet, Ablativus auctoris, Ablativus rei efficienti, (Lectio septima) A magyar alkotmánytörténetben használt központi és helyi szervekkel kapcsolatos kifejezések</i></p> <p><i>13. zárthelyi dolgozat (a 9-12. pontokban megadott tematikákból)</i></p> <p><i>14. Szemelvények az egyetemes és magyar alkotmánytörténet forrásaiból, Pótzárthelyi dolgozat megírása, A félév zárása</i></p>
--	---

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A félév során két zárthelyi dolgozat megírására kerül sor a tantárgy tematikus leírásánál megadott témakörökből amelynek értékelése öt fokozatú jeggyel történik.

A hallgató szóbeli órai teljesítése a félévközi értékelés részét képezi. A szóbeli teljesítménnyel szembeni elvárások: latin jogi szöveg (szóösszetétel/szakkifejezés, mondat/jogelv) nyelvtani, kontextuális és jogdogmatikai értelmezése, grammatikai használata. Egy-egy a jogtudomány latinságára vonatkozó vonatkozó kultúrtörténeti-jogtörténeti

témakör önálló feldolgozása és prezentálása.

Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

A tantárgy teljesítése az **alíírás** valamint az öt fokozatú értékelés szerinti **gyakorlati jegy** megszerzésével történik.

Az alíírás megszerzésének: a tantárgy gyakorlati jellegénél fogva a szemináriumi órák látogatása, amelyek alól igazolatlanul csak 1 alkalommal kérhet az oktatótól felmentést a hallgató. Az egy alkalomnál több igazolt, valamint igazolatlan hiányzás beszámolási kötelezettséget von maga után. A beszámolás szóban, legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig lehetséges.

A gyakorlati jegy az írásbeli zárthelyi dolgozatok és az órai szóbeli teljesítés értékelésén alapul.

Jeles érdemjegy eléréséhez a tananyag legalább 90%-os, a jó érdemjegy eléréséhez a tananyag 80%-os, a közepes érdemjegy eléréséhez a tananyag 70%-os, az elégséges érdemjegy eléréséhez pedig a tananyag 60%-os elsajátítása a kívánatos.

A gyakorlati jegy elfogadásához mindkét írásbeli zárthelyi dolgozat legalább elégséges érdemjeggyel történő értékelése szükséges. A félévközi szóbeli teljesítés gyakorlati jegybe történő beszámításának aránya 10%.

A gyakorlati jegy pótlása: a tanulmányi szabályzat alapján a szorgalmi időszakban a pótlásra megadott időpontban, a vizsga időszak első kéthetében pedig a Neptun rendszerben feltüntetett gyakorlati jegy pótlására kijelölt vizsgaalkalmakkor kerülhet sor.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további / sajátos módok, jellemzők: előadás, magyarázat, tematikus prezentáció/szemléltetés, tréningmódszertan: frontális szemináriumi munka, interaktív és kooperatív oktatási módszer, megbeszélés, vita, páros-csoportos hallgatói munka, hallgatói kiselőadások, önálló hallgatói munka alkalmazása

Kötelező irodalom:

1. Latin nyelvi segédanyag – joghallgatók számára, Összeállította: Dr. Petrasovszky Anna http://jogikar.uni-miskolc.hu/jogtorteneti_tanszek_tansegedletek
2. Floyd L. Moreland and Rita M. Fleischer: *Latin: An Intensive Course*, University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London, 1977.
3. Törvénytudományi Műszótár, közre bocsátja A' Magyar Tudós Társaság, Második, Tetemesen Bűvített Kiadás, Pesten, Eggenberger J. és Fiai Acad. Könyvtárusoknál, 1874. <http://mek.oszk.hu/06200/06283>. pd

Ajánlott irodalom:

1. Bánóczi Rozália - Rihmer Zoltán: *Latin nyelvkönyv joghallgatóknak*
2. Werbőczy István: *Tripartitum Opus Juris consuetudinarii Regni Hungariae*, M. Kir. Egyetemi Nyomda, Budapest. 1894.
3. a. Aaron X. Fellmenth and Maurice Horwitz: *Guide to Latin in International Law*, Oxford University Press, 2009.